

Sygn. akt I UK 424/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania S. J. G., R. J., P. K., R. S., M. A. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanego J. M.
o zapłatę składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 marca 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonych od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

II. zasądza od S. J. G., R. J., P. K., R. S. i M. A. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w B. solidarnie kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację S. J. G., R. J., M. A. P., R. S. i P. K. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 czerwca 2012 r., którym oddalono ich odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. przenoszących na wnioskodawców odpowiedzialność za zaległości składkowe Towarzystwa [...] Spółki z o.o. w B.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawcy zarzucili:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj.: 1) art. 378 § 1 k.p.c. wskutek niedostatecznego dokonania wnikliwej oceny i rozważenia wszystkich zarzutów apelacji; 2) art. 382 w związku z art. 386 § 6 k.p.c., przez wydanie orzeczenia merytorycznego z pominięciem części materiału dowodowego zebranego przez Sąd pierwszej instancji; 3) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez wadliwe uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia uniemożliwiające kontrolę kasacyjną w zakresie ustaleń w przedmiocie „czasu właściwego” do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości bądź wszczęcia postępowania układowego; 4) art. 382 w związku z art. 286 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez niedopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu księgowości;

II. naruszenie prawa materialnego przez: 1) błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 1 § 1 w związku z art. 2 w związku z art. 5 § 1 Prawa upadłościowego z 1934 r. wskutek wyłożenia zwrotu „właściwy czas” jako daty, w której zaistniała podstawa do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości lub wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości (postępowanie układowe) w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia prowadzi do wniosku, że jest to czas, w którym członek zarządu był zobowiązany do zgłoszenia takiego wniosku, tj. uwzględniający dwutygodniowy termin wynikający z art. 5 § 1 Prawa upadłościowego; 2) niewłaściwe zastosowanie art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 1 § 1 i 2 w związku z art. 2 i art. 5 § 1 Prawa upadłościowego poprzez uznanie, że skarżący ponoszą odpowiedzialność za zaległości składowe spółki w sytuacji, gdy ustalonym stanie faktycznym uzasadnione jest przyjęcie, że zostały wykazane przesłanki egzoneracyjne zwalniające od tej odpowiedzialności; 3) niewłaściwe zastosowanie art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej wskutek uznania, że w przypadku M. A. P. przesłanka egzoneracyjna nie została wykazana; 4) niewłaściwe zastosowanie art. 116 § 1 w związku z art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy systemowej w związku z art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej polegające na obciążeniu R. S. i M. A. P. odpowiedzialnością za składki na ubezpieczenie za miesiąc marzec 2002 r.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zamianę wyroku Sądu pierwszej instancji i poprzedzającej go decyzji organu rentowego i ustalenie, że wnioskodawcy jako członkowie zarządu zainteresowanej Spółki z o.o. nie są odpowiedzialni za zobowiązania tej spółki z tytułu zaległych składek, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony jej oczywistą zasadnością z uwagi na naruszenie: 1) art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 1 § 1 w związku z art. 2 w związku z art. 5 § 1 Prawa upadłościowego, skoro bowiem Sąd drugiej instancji ustalił, że zaprzestanie płacenia długów nastąpiło w dniu 15 marca 2002 r., to od tej daty należało liczyć dwutygodniowy termin do wystąpienia z wnioskiem o upadłość, zaś wnioskodawcy S. G., P. K. i R. J. pełnili funkcję członków zarządu do dnia 22 marca 2002 r.; 2) art. 116 § 1 w związku z art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy systemowej z uwagi na obciążenie wnioskodawców R. S. i M. P. odpowiedzialnością składkową za miesiąc marzec 2002 r., w sytuacji gdy przestali pełnić funkcje członków zarządu w dniu płatności składek za ten miesiąc (15 marca 2002 r.), a zatem przed przekształceniem się zobowiązania składkowego w zaległość składkową; 3) art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. w związku z art. 386 § 6 k.p.c. wskutek niedokonania rozważenia zarzutu apelacji sprzecznego z materiałem dowodowym ustalenia, że J. M. nie można zarzucić umyślnego działania w celu uniknięcia regulowania zadłużenia oraz pominięcie części materiału dowodowego; 4) art. 382 w związku z art. 286 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. z uwagi na niedopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu księgowości, pomimo że zgłoszony w apelacji wniosek w tym zakresie został podyktowany i umotywowany konkretnymi argumentami podważającymi miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę podając w wątpliwość, co należy uznać za „naruszenie wskazanym przepisom postępowania” w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym – w jego ocenie – wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie wykazują tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność. Po pierwsze, ich wywody odnoszące się do zarzutów obrazu prawa materialnego, którego naruszenie miałyby wprost stanowić o skuteczności skargi kasacyjnej, pozostają poza stanem faktycznym sprawy. Sąd odwoławczy nie przyjął bowiem, że zaprzestanie płacenia długów przez Spółkę nastąpiło w dniu 15 marca 2002 r., ale ustalił, iż czasem właściwym do zgłoszenia wniosku o upadłość był najpóźniej ten właśnie dzień, skoro we wskazanej dacie zaległości składkowe Spółki wobec organu rentowego wynosiły już trzy miesiące, a ponadto zobowiązania Spółki na dzień 28 lutego 2002 r. przekraczały jej majątek. Ze stanu faktycznego sprawy wynika również, że wnioskodawcy R. S. i M. P. pełnili funkcje członków zarządu do dnia 15 kwietnia 2002 r. (a zatem jeszcze w dniu płatności składek za miesiąc

marzec 2002 r.). Po drugie, w zakresie zarzutów naruszenia prawa procesowego skarżący nawet nie podejmują próby wykazania ich znaczenia dla wyniku sprawy przy niekwestionowanym ustaleniu, iż nie wskazali mienia Spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie jej zaległości składkowych w znacznej części. Skarżący ograniczają się w tym zakresie do wskazania na uchybienia procesowe Sądu drugiej instancji „w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy”. O ile okoliczność taka stanowi o skuteczności zarzutów formułowanych w ramach kasacyjnej podstawy naruszenia przepisów postępowania, to nie jest wystarczająca dla wykazania ich kwalifikowanej obrazy w stopniu uzasadniającym twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.